Lietas Nr. C30674213
Lietvedības Nr. C-2891-14/6

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

2014.gada 11.jūlijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Krigena-Jurkāne

ar sekretāri O.Puriņu

2014.gada 7.jūlijā izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3, mutvārdu procesā civillietu AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu

konstatēja

AS /Nosaukums A/(turpmāk tekstā arī prasītājs) cēla maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā arī atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 04.08.2009 plkst. 10:58:11 atbildētājs veica reģistrāciju prasītāja mājas lapā www.smscredit.lv, norādot nepieciešamās ziņas par sevi, un pārskaitīja prasītājam Aizņēmēja reģistrācijas komisijas maksu LVL 0,01 apmērā no atbildētāja norēķinu konta uz prasītāja norēķinu kontu, maksājuma mērķī norādot, citējot: „Apstiprinu registraciju Nr. 29749793 un piekritu SMScredit.lv līguma nosacijumiem". 22.12.2010. plkst. 12:02:51 atbildētājs no sava prasītāja mājas lapā www.smscredit.lv izveidotā lietotāja konta nosūtīja pieteikumu SMScredit.lv aizdevuma LVL 200 apmērā saņemšanai. Aizdevuma pieprasījums tika apstrādāts un pieņemts lēmums par pieprasītās aizdevuma summas piešķiršanu atbildētājam. Pieprasītā aizdevuma summa LVL 200 nekavējoties tika pārskaitīta uz atbildētāja norēķinu kontu, tādējādi, atbildētājam saņemot uz aizdevuma līguma pamata izsniegto aizdevuma summu, 22.12.2010. starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts SMScredit.lv aizdevuma līgums par aizdevuma summu LVL 200 apmērā un aizdevuma piešķiršanas komisijas maksu LVL 20 apmērā ar aizdevuma apmaksas termiņu līdz 21.01.2011. 24.01.2011. no atbildētāja tika saņemts maksājums LVL 15 apmērā, kas tika novirzīts aizdevuma atmaksas termiņa pagarināšanai, tādā veidā atliekot aizdevuma atmaksas termiņu līdz 04.02.2011. 11.02.2011. no atbildētāja tika saņemts maksājums LVL 15 apmērā, kas tika novirzīts aizdevuma atmaksas termiņa pagarināšanai, tādā veidā atliekot aizdevuma atmaksas termiņu līdz 25.02.2011. Ņemot vērā, ka līdz 25.02.2011. ne izsniegtā aizdevuma pamatsumma LVL 200 apmērā, ne aizdevuma piešķiršanas komisijas maksa LVL 20 apmērā, ne aizdevuma atmaksas termiņa pagarināšanas komisijas maksa netika saņemtas saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumu 9.2.punktu, sākot ar 26.02.2012. Atbildētājam tika aprēķināts līgumsods 1% apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Uz 15.11.2013.g. atbildētājam ;līgumsods sastādītu LVL 2202, taču prasītāja, ievērojot samērīguma principu, ir samazinājusi līgumsodu līdz LVL 200.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parādu LVL 420 apmērā, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas LVL 200, aizdevuma piešķiršanas komisijas maksas LVL 20 apmērā un līgumsoda LVL 200, kā arī piedzīt visus tiesāšanās izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1.pantu, 5.pantu, 1587.pantu, 1651.pantu, 1720.panta. 2.daļu., 1934.pantu, 1943.pantu

Atbildētājs paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis.

Tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, uzskatīja par nepieciešamu izskatīt lietu mutvārdu procesā.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāve uzturēja prasību uz prasības pieteikumā norādītiem motīviem un pamatiem.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. A/ nebija ieradies, savus paskaidrojumus vai iebildumus tiesai nav iesniedzis. No lietas materiālos esošās pavēstu uzziņas redzams, ka atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots Civilprocesa likuma 54.pantā un 56.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu, līdz ar to ir uzskatāms, ka atbildētājam par tiesas sēdi ir paziņots.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma $56.^{1}$ panta 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo tiesa nav konstatējusi Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos iemeslus lietas izskatīšanas atlikšanai.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesības atkāpties no līguma, kaut arī otrai atlīdzinot zaudējumus.

Lietā nav strīda par to, ka starp pusēm pastāvēja līgumattiecības, pamatojoties uz Aizdevuma līgumu Nr.96905010, noslēgto starp prasītāju un atbildētāju 2012.gada 22.decembrī, saskaņā ar kuru prasītājs izsniedza atbildētājam aizdevumu LVL 150,00 apmērā ar atmaksas termiņu 30 dienas, t.i. līdz 2011.gada 21.janvārim.

Prasītāja lūdz piedzīt pamatparādu LVL 220apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1425.pantu, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties tikai ar kādas saistības daļas izpildījumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1512.pantu, pie katra saistību līguma būtības pieder savstarpējs apsolījums un tā pieņemšana no abām pusēm divpusējos līgumos.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Aizdevuma līguma noteikumu 1.1.punktā noteikts, lai saņemtu aizdevumu, aizņēmējs reģistrējas mājas lapā, norādot visas pieprasītās ziņas. Aizdevuma līguma 1.3.punkts noteic, ka reģistrācijas laikā aizņēmējs no aizņēmēja konta pārskaita uz aizdevēja kontu aizņēmēja reģistrācijas komisiju. Aizņēmējam pienākums norādīt maksājuma mērķi saskaņā ar aizdevēja norādījumiem mājas lapā. Aizņēmēja identifikācijas gadījumā aizņēmēja reģistrācijas komisija nav jāmaksā. Aizdevuma līguma 1.8.punktā noteikts, ka reģistrējoties mājas lapā un iesniedzot aizdevuma pieprasījumu, aizņēmējs apliecina, ka aizņēmējs ir iepazinies ar aizdevuma līguma vispārīgajiem noteikumiem, un tie saskan ar aizņēmēja gribu.

Atbilstoši Aizdevuma līguma noteikumu 6.1.punktam, aizņēmējs atmaksā aizdevumu, kā arī maksā aizdevuma piešķiršanas komisiju, saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem un aizdevēja izstādīto rēķinu.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Faktu, ka aizdevums LVL 200 apmērā tika izsniegts, apliecina 2013.gada 31.oktobra AS „Swedbank" vēstule, saskaņā ar kuru prasītājs ir pārskaitījis atbildētājam LVL 200 2010.gada 22.decembrī. AS /Nosaukums A/ savas uzņemtās saistības ir izpildījusi, savukārt atbildētājs savas saistības nav pildījis godprātīgi, sakarā ar ko atbildētājam ir izveidojies parāds LVL 220 apmērā.

Prasītājs vairākas reizes brīdinājis atbildētāju par nepieciešamību samaksāt parādu, nosūtot atgādinājuma vēstules. Parādu atbildētājs nav samaksājis.

Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu LVL 200 apmērā.

Aizdevuma līguma noteikumu 9.2.punkts noteic, ka, ja aizņēmējs kavē aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus, aizdevējam ir tiesības piemērot aizņēmējam līgumsodu 1% apmērā no kopējās kavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Civillikuma 3.pants noteic, ka katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Civillikuma 1720.pants noteic, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Ņemot vērā to, ka tiesa ir konstatējusi, ka saistība, kas izriet no 2010.gada 22.decembrī noslēgtā aizdevuma līguma Nr.96905010, atbildētājam ir saistoša, tiesa atzīst, ka prasītājam ir tiesības prasīt gan pamatparāda atmaksu, gan līgumsodu saskaņā ar līguma 9.2.punktu par maksājumu termiņa kavējumu.

Prasītājs ievērojot samērīguma principu ir samazinājis līgumsodu līdz pamatparāda apmēram LVL 200.

Judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (Augstākas tiesas Senāta Civillietu

departamenta 2004.gada 22.septembra spriedums lietā Nr.SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmums lietā Nr.SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.SKC-212).

Līdz ar to tiesai ir tiesības samazināt līgumsodu neskatoties uz līgumsoda cietēja lūgumu.

Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, bet ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus.

Tiesa uzskata, ka līgumsoda samērīgums un taisnīgums izvērtējams atbilstoši Civillikumā 5.pantam un Civilprocesa likuma 5.panta piektajai daļai.

Samērojot pušu tiesiskās intereses nolūkā nodrošināt prognozējamas un atbildīgas civiltiesiskās apgrozības attiecības, lai šīs lietas ietvaros līgumsods nodrošinātu prasītāja zaudējumu atlīdzību, tiesa uzskata, ka līgumsods nosakāms mazākā apmērā, nekā to lūdz prasītājs. Tiesa atzīst, ka līgumsods 30 % apmērā no kavētā pamatparāda maksājuma būtu vērtējams kā saprātīgs un taisnīgs.

Turklāt tiesa atzīst, ka pie apstākļiem, kad atbildētāja maksājumu kavējums iestājies 2010.gada 25.februārī, prasītājs tikai pēc trim gadiem cēla tiesā prasību par parāda piedziņu, tādejādi nepamatoti radot iespēju palielināt līgumsoda apmērus.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka tiesai nav tiesību un tas arī nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot atbildētāju no nokavējuma sekām (līgumsoda), tas ir, atbildības par maksājumu termiņu kavējumu gadījumā, kad prasītājs pamatoti pieprasīja saņemto pakalpojumu apmaksu, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītāja tiesības saņemt naudas summu par kavējuma laiku, kā arī tiktu pārkāpts pušu līdztiesības princips par labu atbildētājam.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka ir pamats līgumsodu samazināt, un līgumsods piedzenams LVL 60 apmērā. Tādējādi tiesas ieskatā tieši šādā apmērā prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma, bet pārējā daļā prasība par līgumsoda piedziņu ir noraidāma.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu no atbildētāja par labu prasītājam piedzīt parādu LVL 220 un līgumsodu LVL 60 apmērā.

Saskaņā ar Eiropas Savienības Padomes 2013.gada 9.jūlija lēmumu par euro ieviešanu Latvijā 2014.gada 1.janvārī un Euro ieviešanas kārtības likumu noteiktais maiņas kurss ir 1 euro = 0,702804 lati.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam piedzenams pamatparāds EUR 313,03 (LVL 220) apmērā un līgumsods EUR 85,37 (LVL 60).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, tādējādi prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - samaksātā valsts nodeva proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram EUR 71,14 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (LVL 3,30), kopā EUR 75,84.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204^{1}.panta noteikumus, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 96., 97., 193., 195., $204.^{1}$pantu, tiesa

nosprieda:

AS /Nosaukums A/ prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "/Nosaukums A/", reģistrācijas nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu EUR 313,03 (LVL 220), līgumsodu EUR 85,37 (LVL 60)un tiesas izdevumus EUR 75,84,kopā EUR 474,24 (četri simti septiņdesmit četri euro 24/100)

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda EUR 199,20 (LVL 140).

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu- 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā .

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese **I.Krigena-Jurkāne**